

VUONNA 2015 SUOMESSA MAAILMAN TURVALLISIN BETONITEOLLISUUS

Parma Oy

Suomessa on edistetty 1990- ja 2000-luvuilla työturvallisuutta ja tapaturmien ehkäisyä sekä teollisuudessa että rakentamisessa. Myös betonituoteollisuudessa turvallisuus on kehittynyt hyvin erityisesti automaation lisääntymisen ansiosta. Kokonaiskehitys ei kuitenkaan ole riittävän hyvä, sillä betoniteollisuudessa tapaturmia sattuu vieläkin liian paljon. Erityisesti elementtiteollisuus on tapaturma-altis teollisuudenala.

Betoniteollisuudessa tilanne tunnustetaan ja alan työturvallisuuden parantamiseksi on alettu hakea aktiivisesti keinoja työturvallisuuskampanjalla. Ensimmäinen käytännön teko on työturvallisuuskilpailu vuonna 2009.

NYKYTILANNE

Betoniteollisuuden turvallisuustaso on alhainen muuhun maamme teollisuuteen verrattuna. Tämän vuoksi tarpeettomia onnettomuuksia kertyy jatkuvasti. Osa betoniteollisuuden yrityksistä pitää turvallisuutta painopisteasiana jo nyt, mutta opittavaa ja kehitettävää on silti paljon.

Työturvallisuuden kehittämiseksi ja yhteistyölle on nyt hyvät edellytykset; turvallisuuden edistämistä tukevat niin henkilöstö, ammattiyhdistysliike, viranomaiset kuin yritysjohto.

TYÖTURVALLISUUSKILPAILUN TAVOITTEET

Työturvallisuuskilpailun tavoitteena on parantaa tehdastyön arkea turvallisemmaksi, terveellisemmäksi ja miellyttävämmäksi. Kampanjan avulla esitetään turhaa työtapoihin ja -menetelmiin liittyvää riskikäyttäytymistä. Tavoitteena on saada aikaan aito muutos turvallisuusasenteissa.

Kilpailu on tärkeä osa turvallisuustyön kokonaisuutta. Sen avulla pystytään mittaamaan turvallisuuden kehittymistä betoniteollisuudessa. Kilpailun nostaa osaltaan betoniteollisuuden yleistä imagoa ja vaikuttaa positiivisesti alan työnantajakuvaan.

ENSIN ELEMENTTITEOLLISUUS

Ensimmäisenä järjestetään elementtiteollisuuteen suunnattu pilottikilpailu vuonna 2009. Kilpailu koostuu tehdasmittauksista, joilla selvitetään työpaikkojen turvallisuustaso. Lisäksi yritysten turvallisuusjohtamisen tasoa auditoidaan ja mitataan. Kilpailuun osallistuvat yritykset sitoutumaan kilpailuun näyttävästi.

Kilpailun/kampanjan tuloksena on tarkoitus kehittää yhteiset materiaalit ja aineistot. Yhtenä tavoitteena on kehittää yhteiset työkalut tapaturmien

ehkäisyyn. Kilpailuun osallistuvile laitoksille järjestetään myös koulutusta ja ohjausta sekä työseminareja.

Kilpailu käynnistyy pilottivaiheella. Kertyvien tulosten ja kokemusten perusteella täsmennetään työturvallisuuskilpailun sääntöjä ja konseptia. Seuraavana vuonna kilpailu laajenee valmisbetoniteollisuuden ja betonituoteollisuuden sarjoilla.

Pilottikilpailuun voivat osallistua kaikki Betonikeskus ry:n betonielementtejä valmistavat yritykset vähintään yhden laitoksen voimin. Lisäksi on mahdollista ilmoittaa yksi lisätehdas jokaista liikevaihdon 20 miljoonaa euroa kohden.

Kilpailun on ennen kaikkea yritysten välinen. Myös tuotantolaitokset kilpailevat keskenään. Voittaja julkistetaan näyttävästi yrityksenä. Myös parhaat tuotantolaitokset nimetään.

ARVIOINTIPERUSTEET

Arviointikriteereinä kilpailussa käytetään usean eri mittarin ja tilaston yhdistelmää. Suurin painoarvo on *Elmeri+* -mittauksen tuloksella, joka vastaa 50 % arvioinnista. Tapaturmataajuuden (Tt/Mth) painoarvo on 30 %. Tapaturmataajuuteen lasketaan kaikkien sairausloman aiheuttaneiden tapaturmien määrä suhteessa miljoonaa työtuntia kohti. Tunteihin lasketaan omassa palveluksessa olevien henkilöiden tunnit. Sairauspoissaolojen taajuus sekä turvallisuusjohtamisen taso ovat kumpikin mukana 10 % osuudella.

Turvallisuustason *Elmeri+* -mittaukset suorittaa konsulttiyritys *Tapaturva Oy:n Juha Merjama*. Mittaukset tehdään kaksi kertaa vuoden aikana. Turvallisuusjohtamisen taso mitataan tehdasmittauksen yhteydessä. Turvallisuusjohtamisen arviointiin sovelletaan turvallisuuskymppi -arviointimenetelmää.

Arviointiin luodaan erillinen aukikirjoitettu ja selkeä pisteytysjärjestelmä. Kilpailun tuomaristona toimivat *Matti Harjuniemi Rakennusliitosta*, toimisujohtaja *Olli Hämäläinen Rakennustuoteollisuus RTT / Betonikeskuksesta* ja valvontajohtaja *Markku Marjamäki STM, Työsuojelustalolta*. Tuomaristolla on oikeus sääntöjen muutoksiin tarpeen vaatiessa.

Kolme parasta tuotantolaitosta/yritystä julkistetaan ja palkitaan kunniakirjoilla. Pääpalkinto parhaalle tuotantolaitokselle on 5 000 euron palkinto työturvallisuutta edistävään toimintaan tai hankintaan.

Koko kampanja käynnistetään laajalla tiedottamisella ja sen edistymistä seurataan mediassa.

TYÖTURVALLISUUSPROJEKTIN MUUT TAVOITTEET

Turvallisuuskampanjan yhtenä tavoitteena on luoda päivitetty ohjeistus turvalliselle tehdastoiminnalle. Lisäksi tarkoituksena on luoda suositukset best practice -tyyppiselle turvallisuustoiminnalle. Kampanjan tavoitteena on muodostaa betoniteollisuuden *Elmeri+* -tulkinat, ohjeistaa osaltaan suojainkäyttöä, koneturvallisuutta, kulkuväylien suunnittelua ja turvallisuutta.

Lisäksi tullaan laatimaan Läheltä piti -lomakkeet teollisuuden käyttöön. Ne on tarkoitus tehdä internetpohjaisiksi (läheltä piti -tilanteiden ja tapaturmien kirjaaminen sekä analysointi)

Projektin tarkoituksena on myös jakaa kerätty tieto kilpailun yritysten kesken, jotta voidaan oppia myös muiden kokemuksista. Internetpohjainen järjestelmä on tarkoitus tehdä sellaiseen muotoon, jossa on helppo seurata graafisesti omia tilastoja toimialaan ja vastavuoroperaahteella kilpailijoihin verrattuna.

Auditointikierroksen kokemuksista järjestetään osallistujille yhteinen seminaari keväällä 2009.

CONCRETE INDUSTRY LAUNCHES A SAFETY CAMPAIGN

In Finland, efforts have been focused in the 1990s and the 2000s on the promotion of occupational safety and accident prevention, both in the industrial sector and in the construction trade. Automation has contributed to the good development of safety in the concrete product industry. However, the overall development is not at an adequate level, as too many injuries still occur in the concrete industry. Prefabrication industry is particularly prone to injuries.

Concrete industry is about to launch a safety campaign to improve occupational safety. The campaign features e.g. the first-ever occupational safety competition, which has been designed to make the everyday work conditions in the factories safer, healthier and more pleasant.

The first competition in 2009 will be a pilot competition for the prefabrication industry. The competition comprises factory measurements, which determine the safety level of the working places. The level of safety management is also audited and measured in the different companies.

According to plans, the results of the competition/campaign will be used to prepare general documentation and materials, such as tools for accident prevention. Training and guidance as well as various workshop seminars will be organised for the companies participating in the competition. The following year the competition will be extended to ready-mixed concrete industry and concrete product industry.

One of the objectives of the safety campaign is to create updated guidelines for safe factory procedures. Recommendations will also be drawn up for "best practice" safety activities. "Near miss" incident reporting forms for the industry will be provided on the Internet.